

10 llocs i mig per descobrir Granollers en un sol dia

Una ciutat de contrastos i esperit comercial, amb un llarg currículum de parada i fonda, que busca el seu lloc al món

TEXT: DAVID JOBÉ

Oh lai la... A Granollers s'hi ha d'anar en dia de mercat. Els dijous són diumenges. La Porxada, tan vetusta i senyorial, es transforma en un soc oriental. Són els preciosos contrastos de la capital del Vallès Oriental: façanes modernistes i calcetes a 1 euro; comerços de *furniture pijo* i multinacionals de la decoració; el complex industrialíssim de Roca Umbert i un museu d'història natural d'allò més *british*; les

"Granollers viu còmode en la disparitat. Com la seva festa major, entre blaus i blancs. És una ciutat inesperada"

terrasses plenes de birres i l'única vinya de la varietat de raïm autòctona beier del món. Granollers viu còmode en la disparitat. Com la seva festa major, entre blaus i blancs. És una ciutat inesperada.

No sé si ho sabeu, però Granollers no sempre ha estat la primera en tot. Als ibers els va agradar més assentar-se als afores. Així, els primers pobladors foren, segurament, a l'època romana. Del Granollers emmurallat a l'actual hi ha molts anys de diferència, gairebé tants com de la constància del primer mercat: el 1041. És lògic pensar que sempre hi ha hagut un gran

La Porxada eixopluga les parades de fruita i verdura del mercat setmanal dels dijous a Granollers.

ÒSCAR PALLARÈS

esperit comercial en aquesta ciutat, que batega encara ara.

El quilòmetre zero de la història és l'Adoberia, una antiga empresa de tractament de pells, força ben conservada. Caminareu (potser amb sabates de pell i jaquetes d'ant) per sobre dels antics forns. La muralla serpentejant entre parets de cases,

marcada a terra allà on ja no en queda amb una franja fosca, com un *post-it* del que va ser Granollers, o apareixent sense avisar en un tram de cases on hi ha pisos sobre el mur medieval.

Fixeu-vos-hi bé. En un dels laterals de la Porxada hi ha una pedra rodona, la Pedra dels Encants. Feu-vos-hi una

foto en homenatge als subhastadors de gra que hi pujaven per negociar a crits el preu de les llavors.

Granollers s'ha guanyat el títol de ciutat hospitalària, també per la Fonda Europa. Un establiment que es nega a ser hotel i vol continuar sent com fa exactament 251 anys: una fonda. Cafès fumejants,

La Tèrmica, l'espectacular edifici que forma part del complex Roca Humbert.

XAVIER SOLANAS

mesclats amb olors de capipota. L'oferta d'esmorzar de forquilla, que inclou vi de la DO Alella, consta de "platillo i carajillo". No cigaló, que consti. Així d'autèntics volen continuar sent la Mariantònia Parellada, gerent i vuitena generació, i el Lucky (àlies Luciano González), bàrman amb corbata i somriure Windsor. L'Europa és on descobreixes que l'estómac no és el segon cervell, sinó el primer.

A fora, els crits d'una senyora que ven *gallumbos* d'oferta rebota contra els finestrals d'una casa bona. Granollers sempre plena de contrastos. Camineu fins al Museu de Ciències Naturals. L'edifici de la Tela sembla el lloc on Phineas Fogg va apostar que podia fer la volta al món en vuitanta dies. El director, Toni Arrizabalaga,

"La Fonda Europa és on descobreixes que l'estómac no és el segon cervell, sinó el primer"

us explicarà que custodien llavors de diferents espècies vegetals, que tenen un projecte per estudiar els ratpenats com a animals per lluitar contra les plagues a les vinyes... És un espai insòlit per a una ciutat relativament petita. Però a Granollers sempre hi ha el ying i el yang.

A 500 metres del refugi dels protoecologistes hi ha la que va ser la fàbrica més gran, rica, poderosa (i contaminant) del segle passat. Quan

L'adoberia, descoberta fa pocs anys i visita obligada a la ciutat.

XAVIER SOLANAS

VINS DE LA MEMÒRIA

PARAULES LÍQUIDES DE XAVI NOLLA
QUE DONEN VEU A LA MEMÒRIA

BADALONA-1938

DO ALELLA - PANSA BLANCA - BOCOÏ DE CASTANYER - 755 AMPOLLES

ÒSCAR PALLARÈS

David Jobé conversa amb Mariantònia Parellada, de la Fonda Europa.

va tancar portes i va vendre màquines al tercer món, on continuarien abocant brutícia als rius, l'ajuntament ho va transformar en una fàbrica de creació. Avui Roca Umbert és un complex fabril *fashion*. Hi ha la biblioteca, un viver d'artistes i tallers d'artesans, com una colònia de Berlín o de Nova York, on les fàbriques s'han integrat en les ciutats. Amb una excepció, la Tèrmica. L'espai més increïble del viatge, una antiga nau energètica conservada intacta, emocionant, tal com es va deixar. Cables, embornals, forns de carbó, dinamos... Tant de de bo uns fons europeus permetin que torni a ser visitable. Una fàbrica com un museu i

"Una ciutat inconformista, on el blau conviu amb el blanc, fent-lo més ric encara, però sense decidir-se mai per un color"

un entorn natural únic. Als afores, hi trobareu un pulmó verd: Can Cabanyes, les serres de Ponent i de Llevant, i el Puig de les Forques fins al paratge de Palou. Allà hi ha l'única vinya de beier del món mundial. Una varietat de raïm autòctona del Vallès, de la qual només es conserven uns quants ceps. Tastar el vi és un luxe, però de segur que els

podreu trobar a la paradeta del mercat on hi ha els productes de Palou, ben cuidats per l'ajuntament.

Així és Granollers, amb 10 llocs i ½ perquè descobriu la ciutat, des dels romans fins als Umbert. Una ciutat inconformista, on el blau conviu amb el blanc, fent-lo més ric encara, però sense decidir-se mai per un color. Tan viva, que deixa el visitant amb l'ai al cor de què passarà en el pròxim capítol. Oh laï la... Pregunteu-ho a la masovera. ●

Imprescindibles de Granollers

El mercat a l'aire lliure

Des de fa mil anys (sense exagerar) el centre històric s'omple amb paradistes que venen fruita, verdura, alimentació, roba, decoració... Cada dijous al matí.

Festa Major de Granollers

Del darrer dijous d'agost fins diumenge. Una de les festes majors més boniques de Catalunya, amb una lluita entre dos bàndols, els blancs i els blaus, amb veredictes.

Mercats amb DO Alella

Un maridatge de cuina i vins de la DO Alella al mercat de Sant Carles. La parada proposa tastets per acompanyar d'un vi. La pròxima edició està prevista per al 17 de setembre.

La Ruta del Vi a Granollers

1. La Porxada

La plaça més fotogràfica de la capital del Vallès Oriental. Quilòmetre zero dels mercats al carrer. Sota el fustam batega l'esperit comercial de la ciutat. Fixeu-vos en els diferents anys cisellats a les bigues, o la pedra de l'encant on es fixava el preu del gra.

2. L' Adoberia i la muralla

Plaça de l'Església, 7, a tocar de l'església de Sant Esteve. És el Centre d'Interpretació històrica de Granollers, des d'on podreu resseguir la muralla medieval. Als espais que han quedat soterrats per noves cases hi ha una doble línia de pedra que la recorda.

3. El Museu de Granollers

Carrer Anselm Clavé, 40-42, un dels carrers més cèntrics de la ciutat. Un edifici construït amb formigó, d'estil arquitectònic racionalista. Un lloc imprescindible per entendre el passat i el futur de la ciutat. Atents al retaule medieval de l'església de Sant Esteve.

4. Església de Sant Esteve

Plaça de l'Església (lògicament). Original del segle XII, només se'n conserva el campanar gòtic. Durant la Guerra Civil la van cremar i conserva una cicatriu ampullosa, amb pedra nova, que es tapa amb unes hores que hi donen un toc *hippie*, amb permís del clergat.

5. Fonda Europa

Carrer Agustí Vinyamata, 2, molt a prop de l'Oficina de Turisme. Oberta el 1771, és la fonda familiar més antiga del país, que ara custodia la vuitena generació. Espai bonic i entranyable (per les entranyes de capipota que també serveixen). S'ha aturat el temps.

6. Museu de Ciències Naturals

Carrer Francesc Macià, 51, a cinc minuts a peu de la Porxada. Un edifici modernista amb estances pròpies de novel·les de Jules Verne, amb un nou edifici modern, lluminós, amb planetari, espais per a exposicions, jardí d'espècies i llocs per a activitats familiars.

7. Roca Umbert

Carrer Enric Prat de la Riba, 77, a deu minuts del centre caminant. Un antic complex fabril transformat en una fàbrica de les arts. Entre els murs de l'antiga indústria hi ha la biblioteca, espais per a artistes, tallers de creació. Menció a banda per a l'antiga Tèrmica.

8. Vi beier dels Bardissots

Una vinya única al món, situada a Palou, a l'extraradi de Granollers. S'hi conserven una mitja hectàrea d'aquesta varietat de raïm autòctona del Vallès. La vinya (de Can Perdiu) és de la família Vilà i la vinifica Pep Pou, que n'elabora prop de sis-centes ampolles, que són "una relíquia" líquida.

9. Formatges de Caseus

Un altre dels productes de Palou, una denominació d'origen de Granollers. Tastareu la feina dels ramats, dels pastors i dels paisatges que donen personalitat a la zona, gràcies a la seva feina d'afinar els formatges per vendre i tastar. Una deliciosa experiència.

10. Hotel Granollers

Un establiment de tres estrelles situat a la cèntrica avinguda Francesc Macià de la capital del Vallès Oriental. Un dels participants en el projecte Enhotels, una iniciativa d'hotellers, Enoturisme i Consell Regulador, on es tasten vins de la DO Alella maridats amb productes de proximitat.

11. Oficina de Turisme

Carrer Anselm Clavé, 2, al centre de la ciutat, molt a prop de la Porxada. Un gran equip que ens ha facilitat la informació per fer aquest article.

Agraïments a l'Àurea Diéguez, la Teresa Sorribas, en Vicenç Planas, l'Ester Prat i en Jordi Táboas.